

☞ Jaa, jaa

aŭtoro Juha Metsäkallas · publikigita 2019-10-21

Lernussa ryöpsähti syyskuussa [keskustelu](#) niinkin pienestä esperanton sanasta kuin "ja".

Sanan alkuperä on saksassa, jota Z puhui yhtenä äidinkielenään. Saksan sanalla "ja" on kaksi merkitystä.

Otetaan seuraava keskustelu:

- *Habe ich recht? - **Ja**, du hast **ja**!*

Ensimmäinen "ja" tarkoittaa "kyllä", jälkimmäinen on vahvistava sana, joka suomeksi tässä kohtaa voisi olla "toki" eli

- Olenko oikeassa? - Kyllä, olet toki!

Mainittakoon, että sekä saksan jälkimmäinen "ja" että suomen "toki" sisältävät ironisen vivahteen.

"Kyllä" on esperantoksi "jes", ja vahvistavaksi sanaksi Z valitsi saksan sanan "ja", siis sanan jälkimmäisessä saksankielisessä merkityksessään. Esperantoksi esimerkki kuuluu siis:

- *Ĉu mi pravas? - **Jes**, vi **ja** pravas!*

Jostain syystä muutamille Lernussa on ollut vaikea ymmärtää sanan "ja" merkitystä. Eivätkä nämä ole olleet saksankielisiä - ehkä heille asia onkin selvä.

Sanan "ja" käyttö ei saksassa eikä esperantossa rajoitu pelkästään myönteisiin lauseisiin, vaan sillä voidaan vahvistaa myös kieltoa

- *Habe ich recht? - **Nein**, du hast **ja** nicht!*
- *Ĉu mi pravas? - **Ne**, vi **ja** ne pravas!*

Sen sijaan suomen vahvistava ilmaisu muuttuu, sillä sanaa "toki" ei voi käyttää kielteisessä lauseessa.

- Olenko oikeassa? - Ei, et suinkaan ole!/Tasan olet!

Ruotsin vastaava sana on "ju", jota voi käyttää sekä myönteisessä että kielteisessä lauseessa. Tosin kielteisessä käytetään yleensä jotain muuta.

- *Har jag rätt? - **Ja**, du har **ju** rätt!*

- *Har jag rätt? - Nein, du har **ju/faktiskt** inte rätt!*

PS. Lernussakin on omat häirikkönsä, joista yksi ehdotti sanalle "ja" vastakohtaa, vähättelevää ilmaisua "malja", eeeeei!! ?

La origina artikolo estas publikigita 2019-10-21 en la retejo **Finna babilejo** kun rubriko "Jaa, jaa". Ĉi tiu PDF-versio estas aŭtomate kreita 2021-11-21. Vidu ankaŭ la aliajn afiŝojn de tipo [artikoloj](#), [finnalingvaj](#).